

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 8 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

V zmislu §-a 17. društvenih pravil sklicuje se

občni zbor

delniškega društva

„Národne Tiskarne“

na dan 7. maja 1899. l.

ob 11. uri dopoldne

v prostorih „Národne Tiskarne“.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca „Národne Tiskarne“ za leto 1898.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Posamezni nasveti.

Opomnja: § 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred obnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Národne Tiskarne“.

Knezoškof in občinske volitve.

Minole občinske volitve so v marsikaterem oziru prinesle pojasnila. Kakor očisti nevihta soparno ozračje, prav tako je volilni boj uplival na naše javne razmere. Sedaj se zopet smeje nad nami jasno nebo in sedaj natančno vemo, ne samo pri čem da smo sploh, ampak sedaj tudi vemo, pri čem da smo s prevzvišenim gospodom knezoškofofom.

Zadovoljni smo, da se je natančno pokazalo, kako stališče zavzema gospod knezoškof v političnem življenju naše dežele in posebno napram napredni slovenski stranki, in da je konec negotovosti, v kateri smo se nahajali do sedaj, in katera je prav znatno ovirala našo akcijsko svo-

bodo. To spoznanje nam je sicer prineslo razočaranje, ali vzlic temu smo prevzvišenemu gospodu knezoškofof resnično hvaležni, da je podrl zadnje dvome, kateri so se še oglašali iz naših vrst glede njegovega političnega stališča.

Sedaj je očitno, da so bila popolnoma neutemeljena in neresnična poročila, katera smo svoj čas dobili iz Sarajeva, v katerih se nam je naznanjalo, da hoče naš novi dušni pastir biti popolnoma nepristranski škof, da hoče delati na ublaženje v naši deželi obstoječih nasprotstev in narediti konec političnim ekscesom mlajše duhovščine. Reklo se nam je, da knezoškof Anton Bonaventura odločno obsoja tisti catholicismus satatorius, ki karakterizuje kranjski klerikalizem in večino kranjske duhovščine, in da smatra cerkev za prvo in poglavitno zborovališče, kjer naj se zastopajo verski interesi.

Kakor rečeno, izkazala so se ta poročila kot popolnoma neresnična, kajti tega si ne moremo misliti, da bi bil prevzvišeni gospod knezoškof v tako kratkem času premenil svoje prepričanje.

Kako je v resnici njegovo prepričanje, to so pokazale minole občinske volitve. Brez vsacega povoda je prevzvišeni gospod knezoškof zapustil svoj prestol, zapustil stališče nad strankami in se osebno podal v agitacijo. Posegel je v volilni boj za tisto stranko, katera zlorablja katoliško ime v svoje strankarske namene, in kateri so ljubljanski volilci na tako odločen način pokazali, da obsojajo njene namene in njena stremljenja. Pismo, katero je prevzvišeni gospod knezoškof pisal šentjakobskemu župniku in kanoniku, je razkrilo, da se prevzvišeni naš višji pastir identificira s klerikalno stranko, da je pristaš te stranke ter vsled tega tudi soodgovoren za vsa njena dejanja. In če je s porazom klerikalne stranke udarjen tudi prevzvišeni gospod knezoškof, ima se zato zahvaliti le samemu sebi.

Morda poreče kdo, da je bil prevzvi-

šeni gospod knezoškof, ki je dolgo prebival v tujini in se še ni popolnoma uživel v naše razmere, le zapeljan, da je kot agitator posegel v ljubljanske občinske volitve in se nekako postavil na čelo tisti stranki, ki je bila pri volitvi poražena. To je pač mogoče, ali vsak človek sodi samo po tem, kar vidi na lastne oči in mi v minoli volilni dobi nismo videli drugega, kakor da je klerikalna stranka v škofovem imenu in z njega dejansko pomočjo šla v boj proti ljubljanskemu slovenskemu meščanstvu, in po tem moramo soditi gospoda knezoškofa. Naj je bil prevzvišeni gospod knezoškof zapeljan ali naj je sam iz proste volje posegel v ta boj, tega mi nimamo preiskovati. Konstatirati imamo samo, da je prevzvišeni gospod knezoškof s svojo višjepastirsko avtoriteto pritiskal na duhovščino, da je šla v boj za klerikalno stranko, da ni ničesar storil proti profanaciji cerkve s pustolovskimi, hujskajočimi propovedmi, da je klerikalna stranka s škofovim imenom agitovala in se ponajša, da ima na razpolaganje tisočake iz škofove blagajne, in to zadostno opravičuje naše očitjanje, katero smo izrekli že zgoraj.

Ne vemo, je-li bilo potrebno in koristno, da je prevzvišeni gospod knezoškof zapustil svoje stališče nad strankami in se kot strankar postavil v vrsto tistih, ki pri ogromni večini inteligentnega in neodvisnega prebivalstva naše dežele nimajo nikakega zaupanja in časih niti tistega spoštovanja, katerega dostojnemu nasprotniku nikdar ne odrekamo. To pa vemo in to tudi na polna usta povemo, da smo pričakovali, da ostane prevzvišeni gospod knezoškof objektivni, da bo stal nad strankami, da bo višji pastir vsega prebivalstva naše dežele in ne samo škof pristašev klerikalne stranke.

Volilni vihar je razgalil vse megle, in sedaj vidimo, da je prevzvišeni gospod knezoškof jeden najodločnejših nasprotnikov napredne narodne stranke, in da moramo s tem računati. Nam je, odkrito rečeno, žal,

da je prevzvišeni gospod knezoškof storil ta korak, kajti odslej bo težko razločevati mej njegovo osebo in mej njegovo stranko. Kdor se postavi na čelo politični stranki, mora biti pripravljen, da pade nanj marsikdaj senca, tudi če je čisto nedolžen, in da ga zadenejo pušice, katere časih njemu niti namenjene niso bile. Če to olajša škofovo pastirsko nalogo, če zamore to povzdigniti njegov ugled in mu zagotoviti občno spoštovanje, brez katerega ničesar ne more storiti, to naj presodi prevzvišeni gospod knezoškof sam.

Ni še dolgo tega, ko je škof Anton Bonaventura zasedel škofovski prestol. Sprejeli smo ga z odprtimi rokami, tako prsircno, s tako resničnimi simpatijami, kakor se sprejemajo samo vladarji, in kakor gotovo nikdar več ne bo sprejet noben ljubljanski škof. Stali smo pred njim, kakor tisti Rimljan, ki je v svoji togi nosil na jedni strani mir na drugi strani pa vojno. Želeli in upali smo, da bo novi naš višji pastir apostol miru, propovednik ljubezni, da bo delal na ublaženje nasprotstev in na pomirjenje strasti, toda občinske volitve so nas poučile, da so bile puhle naše nade in da se naše želje ne izpolnijo. Preuzvišeni gospod knezoškof neče miru, in očitno je, da so ga obrekovali tisti, ki so nam ga slikali drugače. Napovedal je napredni narodni stranki vojno in jo z vso brezobzirnostjo začel pri letošnjih občinskih volitvah. Mi se tudi vojne ne strašimo in se ne bojimo za nje izid. Prevzvišeni gospod knezoškof hoče imeti boj — bodi torej boj!

V Ljubljani, 1. maja.

K položaju.

„Politik“ poroča, da se snide izvrševalni odbor desnice ali 18. maja ali takoj po Binkošti na Dunaju, kjer bo imel več sej. Shod se bo vršil spontanno in brez povabila vlade. Glavni predmet razgovora bodo jezikovne naredbe, katerim namerava dati vlada s § 14. zakonsko, moč in Čehi bodo imeli pri konferencah vodilno ulogo.

LISTEK.

Rešena.

Spisal Julij Feemann.

V velikem parku ob vnožju gradu je bilo tiho, tako tiho in samotno vkljub ljudem, kateri so ga posečali. Mogočno je zrl grad v tihi vrt, v daljavi so se dvigale gore s svojim večnim snegom ter so štrlele tja preko oblakov. Nad tihim, senčnatim parkom pa se je razprostiralo modro, milo nebo.

Najživahnejši v tem krasnem zelenju narave so bili drozdi, kateri so predrzno skakljali po potih ter le malokdaj zleteli v zrak. Stari gospodje in drozdi so dobri prijatelji. Ljubeznivi prebivalci parka so poznali vse obiskovalce parka. Poznali so tudi bolniški voziček, kateri se je peljal vsaki dan proti žuborečemu vodnjaku. Pod gumijevimi kolesi je pesek jedva škripal. Oprezno, vedno enakih korakov je stopal sluga za vozičkom, katerega je le lahko porival pred seboj. Poleg voza je stopala vitka, mlada gospa — tih začetek poleg tihega konca, mlado, skrivoma koperneče življenje poleg ječečega vzdihljaja slovesa. In kakor veseli drozdi, tako so obračali tudi starci, ki so sedevall okrog na klopih, svoje glave na mrtvoudnim možem in na vitko, cvetočo gospo — vsaki dan.

Tam poleg vodovoda, v prijetnem zavetju je bil njih cilj. Mlada gospa je sedela na lahkem, sklopnem stolcu poleg bolnika ter glasno čitala. In ptički so veselo skakali okrog ter so oživljali mrtvoudnega s svojim milozvokim petjem.

Nikdar ni bilo videti, da bi bil kak znanec prišel k vozičku; le čuvaji parka s svojimi zelenimi ovratniki so pozdravljali uboščka. Mimoidoči so ga pač motrili z radovednimi pogledi, saj so opazili, da je bolni mož nekaj dni ssem resnejši, in usmiljenjši so si pripovedovali, da počiva sedaj bolnikovo oko z bolestnim izrazom na mladi ženi. — — —

Res je postal drugačen, tudi ona čuti to. Tako mil in dober je, in ne tako čuden kakor preje, kar pa je pri bolnikih odpustljivo. Takšen je, kakor soprog, katerega peče vest, kateri pa si skuša s milobo in podvojeno prijaznostjo pridobiti odpuščanja.

Toda kaj naj bi bil zakrivil! Že več tednov se ne premakne s svojega stola, niti ponoči ne. Čuti, da se že nekaj dni bori sam s seboj, da ga muči jedna sama misel, katera hrepeni in ga sili k odrešenju, — a vendar ta misel noče preko njegovih ust. Toda tudi sedaj ni slutila pravega.

Odprla je knjigo.

„Ali naj čitam, Alfred?“

Ustna so mu krčevito zadrževala, in tiho ječaje je naslonil glavo na mehko usnjato blazino.

Nekaj časa je tiho zrl predse, potem pa je vzel v svoje roke njeno desnico, katera je počivala na stranskem naslonilu stola. S svojimi suhimi prsti je božal belo roko preko drobnih členkov. S trudom je nagnil svojo glavo proti mladi gospi, katera se je lahko umaknila, kakor da ne mara začutiti njega diha.

„Elza ...“

„Česa želiš, Alfred?“

„Ko bi ravno moralo biti!“ je dejal bridko in s resočim glasom in potem: „Oni večer, ko si bila v gledališču, je bil doktor Koppe pri meni.“

„Ti si me torej pustil iti, dasi si se počutil slabo?“

Alfred ji je hvaležno stisnil roko.

„Opazil nisem, da bi mi bilo slabše; hotel sem samo govoriti z njim — samo govoriti ...“

Mej tem, ko je to dejal, je trepetalo njegovo hromo telo, desnico je pritiskal na srce, dočim so polodprta usta lovila sapo. Prestrašena je planila Elza pokonci. Za malo časa se je bolni mož zopet nekoliko oprostil bolečin. Težko sopeč se je naslonil nazaj.

„Pojdimo domov!“ je dejala mlada gospa.

S trudnim pogledom ji je pritrdil bolnik. Zopet se je peljal voz po pesku, drozdi so se umaknili na stran ter so zrl s sklonjenimi glavami k ubogemu bolniku.

Izven parka skozi senčnate drevorede v najtišji del mesta dospelvi so zavili z vozičkom k zaprti cerkvi bratov redovnikov ter se potem ustavili pred lepo hišo, katere vrata so se hitro odprla ...

Sedela sta v veliki sijajni dvorani. Skozi široko odprta steklena vrata, katera so vodila v bližnji lepi vrt, so se brez ovire vsipali solnčni žarki v sobano. K odprtim vratom so peljali voz za bolnika. Elza je sedela na baršunastem naslonjaču, njen obraz je bil obrnjen k bolnemu soprog.

V obrazu bolnika je vse drgetalo in vztrepetavalo, ko je govoril:

„Moraš me vedno gledati, Elza, da bodem vedel, kako dolgo smem govoriti. Toda ne prekinjaj me, li čuješ?“

Lici mlade žene sta se lahko porudečili, in plašno je povesila oči.

„Glej me, Elza,“ je ponovil bolnik tiho.

Pogledala je kvišku ter zrla boječe nanj z vedno večjo gotovostjo, kakor da jej je pogled na ubogega bolnega moža podelil zopet samozavest.

„Upam, da bode z menoj kmalu pri kraju, Elza, toda zdravnik je menil, da lahko še več let živim v tem bednem stanju. Ako imam srečo — je dejal — je mogoče, da bodem nosil to bedno življenje še marsikatero leto na bergljah in palicah. — Ako bodem imel srečo! — Ali ni to blaznost, Elza?“

(Konec)

„Politik“ trdi, da želi take naredbe sama krona, in imajo zategadelj Čehi napram kroni, vladi in napram drugim strankam desnice jako koščljivo stališče. Krona želi, da se dosedanje jezikovne naredbe odpravijo, ter da se da parlamentu priliko, razpravljati o jezikovnem zakonu. Čehi vztrajajo na stališču, da je rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem kompetenten le češki deželni zbor, ne pa državni zbor. Glede te kompetence se bode predvsem razgovarjal izvrševalni odbor. Povabi se k konferencam tudi vlada, da jo informirajo o svojem stališču, ter da pojasni vlada svoj načrt.

Jezikovna naredba temeljem § 14. dogodena ali pokopana.

„Neue Freie Presse“ poroča, da prevladuje v političnih krogih sedaj mnenje, da se je misel, izdati naredbo temeljem § 14. s provizorično močjo zakona v svrhu ureditve jezikovnega vprašanja, odgodela ali bržčas povsem opustila. Ker niso niti Nemci niti Čehi zadovoljni s tem načinom rešitve jezikovnega vprašanja in ker so napadali vladni načrt Nemci in Čehi, se je vlada premislila in opustila svojo nakano. Baje so se ustavljali vladni nameri tudi Poljaki. Koliko je resnice na tej vesti, še ne vemo, ker jo je prinesla prva „N. F. P.“; morda je le „pium desiderium“ Nemcev.

Nesloga v ogerski vladni stranki.

„Neues Pester Journal“, ki je imel pod vladno Banffyja zveze z oficijalnimi krogi, poroča, da so se začela nesoglasja in frikije v vladni ogerski stranki, ko je vstopila narodna stranka; antipatije mej starimi in mej novimi člani liberalne stranke se vzlic fuzije in vzlic novemu kurzu ne dajo prikriti. Mej starimi liberalci je napravilo najslabši vtisk to, da so poslanci prejšnje narodne stranke zahtevali pri ministrskem predsedniku Széllu, naj odstrani tega ali onega velikega župana, ki je mej zadnjimi volitvami nasprotoval takrat še opozicijskim kandidatom. Že take zahteve so delale hudo kri, še večji odpor pa je zbudilo to, da je Széll takim zahtevam nekaterokratni ustregel. Tudi mej poljedelskim in justičnim ministrom vlada antagonija. Daranyi je v svojem programskem govoru dejal, da bodo potrebne večje investicije za njegov resort, če tudi bi nastali vsled tega v finančah za nekaj časa primanjkljaji. Lukacs pa je proti temu ostentavno povdarjal, da se mora ohraniti ravnostezje v državnih finančah na vsak način. Sedanji finančni minister je novim členom liberalne stranke pravilno v peti, zato komaj čakajo, da bi šel, ter da stopi na njegovo mesto Ferdinand Horansky. Bolehni Lukacs je šel na dopust in že se je ugrabilo, ali se sploh še vrne. Nô, upanje se je izjalovilo, kajti Lukacs se vrne čez 10 dni, in Horansky mora še malo počakati. Vse pa kaže, da razpiše Széll kmalu nove volitve za državni zbor.

Arnavtska prozodejstva v Stari Srbiji.

Vsak dan prinese nove žalostne vesti o nečuvnih razmerah v Stari Srbiji. Arnavti so se združili že v ligo, da morejo vspešneje izvrševati svoja nasilstva proti kristijanom. Turška oblastva pa so brez moči in ugleda. Liga ceni posamezne ljudi in cele vasi, v katerih prebivajo kristjani, ter jim grozi z ognjem in mečem, ako ne plačajo do določenega roka naloženo odkupnino. Iz Pristine javljajo, da je liga cenila kraje, ki ne morejo plačati naloženega denarja in zato se ljudje že več mesecev ne upajo iz hiš, ker se bojé, da jih Arnavti iz zased ne postrelé. Za posameznika zahtevajo po 50 turških lir. Arnavti ropajo otroke ter zahtevajo potem odkupnino. Sramotno je za Turčijo, da pomagajo Arnavtom pri njihovih nasilstvih — orožniki!

Zadnji boji na Samoi.

Komisija, ki je pred nekaterimi dnevi zapustila San Francisco, da bi napravila na Samoi red, bo imela vsekakor težko delo. Vzlic naročilom, katere sta dobila angleški in severnoameriški poveljnik vojnih ladij pred Apijo, na otoku še doslej miru. Mej somišljeniki odstavljenega Mataafe in novonastavljenega Tanua so bile 12., 13., 17. in 18. aprila večje ali manjše bitke, v katerih je padlo na obeh straneh nekaj mož. Mataafanci imajo močne utrdbe, katerim ladje s svojimi strelci ne morejo škodovati. Značilno je, da plapolna na temi utrdbam nemški prapor. „Reichswehr“ poroča, da se govori že o aneksiji Samoe. Angleži in Američani so baje za to, da anektirajo Nemci Samoo, ker je kontrola

treh vlastij manj vspešna in predraga. Mogoče je torej, da postane Samoa nemška posest.

Nova pogajanja z vstaškimi Filipinci.

General Otis je brzojavil amerišskemu vojnemu departamentu, da je zapovedujoči general Filipincev prišel k Američanom štabnega šefa, da se začne v Manili nova pogajanja radi konca vojne. Štabni šef je izrazil baje svoje strmenje in obudovanje, da je bilo diviziji generala Mac Arthura možno iti preko reke pri Calumpitu, kar se ni posrečilo še nikdar. Filipinci so sklenili, da se sovražnosti mej pogajanja ustavijo. Predsednik Mac Kinley je brzojavno odgovoril generalu Otisu, da ga imenovani vspehi sila vesele ter da izreka najprisknejše čestitke in zahvalo častnikom in moštvu za njihovo izredno junaštvo ter priborjeni triumf. — Radovedni smo koliko je na teh brzojvkah in na tem „triumfu“ resnice!

Dopisi.

Iz Mozirja, 28. aprila. „Slovenski Gospodar“ od 20. t. m. prinaša na str. 3 neki dopis z naslovom „Ob Savinji“, ki je radi svoje čudovitosti vreden, da si ga natančneje ogledamo. Če ga preberesh, ne veš skoraj, kaj si bral, in zato na bralca napravi utis, kakor bi ga bil pisal uskok iz Feldhofs. V dokaz par odlomkov: Iz nevednosti in gnjilobe, pod katero so se radili naši narodnosti sovražni, močvirnati črvi, je padel, vrgla in podrla ga je povodenj krščanske organizacije. — Kakor narašča Savinja v pomladnem času, ko vedno topeljši žarki zlate plošče razgrinjajo bel plašč ter ga preminjajo v zeleno odejo, tako raste itd. itd. — V šolo! v šolo! v ljudsko šolo gospodiči!, da se naučite od šolarčkov pravilne stavke pisati, potem šele postavite dopisnik. — Drugo, kar nas je neljubo dirnilo, je gnjusna pisava, kakoršno smo vajeni le čitati v „Celjski žabi“ in koje je zmožna le fakinaža celjska. Evo jih! „... sovražni močvirnati črvi... ki so jih sesali, kakor lačna pijavka... kujejo klešče, da iztrgajo požrešne čeljusti v kmetški koži zavitim kličem... vsaj se združni moške ne bojé liberalnih žerjavov“. — Kaj je Vas, gospodiči, vendar tako raztogotilo? Gotovo ste noč pred kovanjem te bedarije prebedeli pri taroku in potem na nedolžni papir razlili ves svoj žolč. Ali pa ste mar zopet s kacega svojih mnogobrojnih potovanj prišli slabe volje domov in se kar tega dopisa lotili? In ta očiti napad, ter rovanje in hujskanje proti našemu narodnemu trgovstvu, proti stanu, ki mora biti v dotiki in zvezi s kmetškim in obrtnim stanom, in ki se ne more in tudi ne sme prezreti ter odstraniti! Li niso naši trgovci narodni, ter vedno prijatelji duhovskega stanu in pravi katoličani? Vi, kaplanček, hočete svojemu stanu po sili pridobiti sovražnikov. Hočete zares prepričati zamej mejo s svojim neumnim konsumnim društvom. Mi stojimo trdno na strani našega narodnega trgovstva ter obsojamo odločno to postopanje, najbolj pa takšno nesramno pisarjenje po javnih listih. Čudimo se, da se sploh na Slovenskem najde listič, ki take bedarije sprejemlje v svoje predale in zraven še v tako umazani obleki. Le napredujte tako vro, kakor ste začeli, potem bomo pa tudi mi kmetu odprli oči in mu povedali, kdo je njegova najhujša pijavka in klošč, tačas bo izvedel, da trgovci ni kriv, če se kmetu slabo godi. Kdor prepričuje, bo vojsko žel! Konsumnega društva se trgovci prav nič ne bojé, pač pa pričakujejo neizogibni njegov propad, in če bo kaplančka potem kmet preklinjal zaradi raznih neugodnosti, koje bodo v zvezi s propadom, potem bo prišel dan plačila. Tačas bo pa tudi kmetič izvedel, da je največ sebičnost delovala pri ustanovitvi tega društva, namreč da se nastavi za vodjo konsumnega društva z mastno plačo neki slaboplačani dacar, ki je kaplančkov krvni sorodnik. — V tolažbo pa nam je dejstvo, da se drugi duhovniki ne strinjajo s popisanim kaplančkovim delovanjem, v prvi vrsti sam njegov župnik ne. Tako je tudi prav! Živimo v slogi, ter delajmo skupno za prospeh našega kmeta! Prepričajoče žerjave pa pustimo, naj kriče, kadar bodo dovolj hripavi, bodo že sami odnehali, — če jim poprej knezoškof v Mariboru ne zmeša štrene.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. maja.

— **Deželni zbor kranjski** ima v torek ob 10. uri dopoludne sejo. Dnevni red: 1. Branje zapisnika XIV. deželnozbornske seje dne 28. aprila 1899. 2. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 3. Priloga 60. Poročilo deželnega odbora glede dovolitve podpore vasi Plavški Rovt pri Jesenicah za napravo nove občinske ceste in glede uvrstitve sedanje zasebne, od Jesenic na Planino držeče rudniške ceste med okrajne ceste. 4. Priloga 62. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predložita projekta o popravu deželne ceste Novomesto-Žužembek Ljubljana v vasi Kandiji. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1899 (k prilogi 27.) in o dotičnih prošnjah. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o peticijah, in sicer: a) županstva občine Dole za podporo za popravu stare vrhniške ceste od idrijske do rovtarske meje; b) županstva v St. Jerneju da bi se članom cenilnih komisij osebne dohodarine izposlovale dnevščine; c) županstva v Staremtrgu pri Poljanah za pospešitev zgradbe vodovoda; d) Franc Pirkerja v Ribnici za doplačilo povodom zgradbe ceste Sodražica-Loški potok. 7. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva v Staremtrgu pri Poljanah za trasiranje okrajne ceste od Starega trga do Kolpe po deželnem inženirju. 8. Ustno poročilo upravnega odbora z načrtom zakona o razlastitvi za napravo in obrat električnih daljnovodov (k prilogi 29). 9. Priloga 59. Poročilo upravnega odseka z načrtom zakona, s katerim se prenameja določila glede oproščenja od plačevanja pristojbine za lovske karte (k prilogi 14.). 10. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi občinske ceste Rakek-Ivanjeselo-Laze-Martinjehrib-Dolenji Logatec med okrajne ceste (k prilogi 57.). 11. Priloga 61. Poročilo upravnega odseka o razdružitvi občine Turjak v dve samostojni občini Turjak in Rob (k prilogi 34.) ter o prošnji občine Turjak, da se razdružitvev opusti.

— **Tržaška „Edinost“** postaja od dne do dne bolj podobna stari devici. Že dolgo sta ji molek in molitvena knjiga prva in jedina tolažba, tako da je sedaj pristno glasilo redovnikov tretjega reda. Ni torej čuda, da je stara ta ženica — koji se pa bolezní „razširjenja“ možgan ni treba bati — kakor vsaka terciarka, prav zelo hudobna. Da si je že parkrat, ko smo ji okrali koščene prste, storila oblubo, da bo narodno napredno stranko v Ljubljani puščala v miru, prelomlja to oblubo teden za tednom. Kar stakne, izvleče na dan proti naši stranki, ne da bi bila pri tem kaj posebno izbirčna. Danes se sreča z ljubljanskim potnikom v tužni Istri, ki zabavlja na duhovnike — takoj se stara „Edinost“ „zgraža“ in nad nas ljubljanske naprednjake zabavlja, kakor se le v Trstu zabavljati more. Drugi dan zopet dobi iz Ljubljane diagnozo o svojih cerebrijah, in takoj se spet zgraža, prav kakor da smo mi ljubljanski naprednjaki odgovorni za mozeg v njeni časnikarski buči! Ljubljanski klerikali pa uživajo od njene strani najslajši mir. Sedaj, ko je „Katoliška tiskarna“ radi volitve v bogemu svojemu uslužbencu pojedla vsakdanji kruh, se tetika „Edinost“ niti ne zgraža ne, dasi je tedaj, ko je deželni odbor poštenjaku Kobljarju dal zaslužen ukor, od samega zgražanja plesala kankan, da so se ji kazala suhotna in usnjasta kolena! Sedaj, ko so katoliki poštemu delavcu, kruh snedli, je pa vse v redu, in tržaška „Edinost“ bo morda še par maš plačala, ker se je zgodilo tako. To je sveta tržaška doslednost! Ti sveti doslednosti pa še jedenkrat: s svojim zabavljanjem nas ne uženete v kužji rog!

— **Neslane šale dr. Šušteršiča.** Na Slovenskem ga pač ni razsodnega človeka, kateri bi verjel, da bi se klerikali branili zveze z Nemci, ako bi jo mogli doseči. Bili so z Nemci dolgo časa v zvezi, in dobro se jim je godilo v tej zvezi, če prav so radi nje morali preprečiti samoslovenske napise v Ljubljani. Ni torej čuda, da hrepené zopet po njej, ko so bili vendar vsled te zveze gospodarji v deželi, in da le čakajo na ugodno priliko, da ponudijo Nemcem nov kompromis. To priliko so jim dale občinske volitve. „Če dosežemo pri občinskih volitvah tajno zvezo z Nemci, je popolnoma na-

ravno, da jo dosežemo tudi v dež. zboru“ — tako so si rekli naši klerikali in poslali so najmanj akropuloznega svojih generalov ponujat Nemcem zvezo za občinske volitve. Dr. Šušteršič skuša ta korak utajiti. V „Slovenec“ je razglasil, da je laž, da je dr. Suppanu ponudil kompromis, nam pa je poslal obligatni popravek, ki se glasi: „Pr. c. uredništvo „Slov. Naroda“ Ljubljana. Temeljem § 19. tisk. zakona zahtevam, da objavite nastopni popravek: Nisem, da sem gospodu dr. Suppanu ponudil kak kompromis. — V Ljubljani, dne 28. aprila 1899. — Dr. Ivan Šušteršič.“ — Priznamo, da je trditev dr. Šušteršiča resnična. Dr. Suppanu ni ponudil kompromisa, ker bi kompromis samo z osebo gosp. dr. Suppana klerikalcem le bore malo pomagal, pač pa je nepobitna istina, da je ponudil nemški stranki kompromis in to posredovanjem dr. Suppana. Izjava dr. Šušteršiča in nam poslani popravek moremo smatrati samo za neslano šalo, katera nikogar ne premoti. Rekli smo že zadnjič, naj klerikali dobe izjavo vodstva nemške stranke, da niso ponujali kompromisa, in mi jim bomo vrjeli, dokler pa ne nastopijo tako izjavo, dotlej vzdržujemo v polnem obsegu svojo trditev, ker se nam je sporočila od popolnoma zanesljive nemške strani.

— **„Slovenec“ proti gosp. dr. Storu.**

Mej drugimi, ki so bili v soboto deležni časti, da jih je „Slovenec“ opsoval radi volitev, se nahaja tudi gospod dr. Stor. „Slovenec“ mu očita, da je rekel na glas: Mi se ne bojimo ne Vas (klerikalcev), ne Nemcev; Bog daj, da se z Nemci združite“. Vrlo glasilo resnicoljubne duhovščine je namenoma izpustilo konec stavka. Dr. Stor je namreč še dalje rekel: „Jaz dam takoj 1000 gold. za narodna društva (če bi se klerikali združili z Nemci), ker Vam potem dokažemo, da Vas vzlic temu premagamo“. — „Slovenec“ je pri tej priliki tudi trdil, da je dr. Stor v neki izključno slovenski pravdi brez povoda nemško razpravljaj. To je perfidija, kajti dr. Stor je vodil to pravdo izključno slovenski in je tudi slovenski razpravljaj. „Slovenec“ovo zlobno očitaje izvira od tod, da je dr. Brejc v dotični pravdi korenito pogorel. Iz same jeze je vjel nekaj mimogrede izrečenih besed in jih razglasil kot — nemško razpravljanje. To je tako nehotatno postopanje, da dela sramoto odvetniškemu kandidatu. Sicer pa treba pribiti, kar trdi „Slovenec“, da je namreč mogoče uplívati na ljubljanske sodnike, ako se — nemški govori!

— **„Res žalostno“** — piše neki slovenski časopis — „da se poslužujejo liberalci že tako surovih sredstev v dosego svojega namena (da političnemu nasprotniku ne izkazujejo uslug). Tako nekako delajo pač le še židje na Madjarskem in v Galiciji — pa katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

— **Debata o realnem zakonu v deželnem zboru kranjskem** je dala nemškim listom povod za vsakovrstna sumničenja, na katera bomo še odgovorili. Kadar vsi vpijejo, seveda tudi oficijozni „Fremdenblatt“ ne more molčati. Posvetil je tej debati poseben članek, v katerem trdi, da je na ljubljanski realki učni jezik slovenščina, nemščina pa da je samo učni predmet. In taka nevednost se šopiri v veleoficijoznem listu!

— **Doslednost dr. Krisperja.** Sobotni svoji notici, o kateri smo poročali, kako je dr. Krisper, oziroma njegov substitut postal pri volitvi skrbnika za Traunovo konkurzno maso, nam je dostaviti, da ni volil samo nemškega skrbnika, ampak tudi nemškega skrbnikovega namestnika.

— **Iz Vodmata.** Klerikali govore in pišejo o Vodmatu tako, kakor da je popolnoma klerikalen, in kakor da ga tam ni človeka, ki bi se upal povedati, da ne trobi v klerikalen rog. No, volitve so pokazale, da temu ni tako, marveč, da je tudi v Vodmatu jako odločnih in možatih pristašev napredne stranke, ki ne prikrivajo svojega prepričanja. Posebno vro in neustrašno se je zavzel za napredno stvar posestnik in volilec I. razreda gosp. Andrej Trškan. Da bi le bilo več taci mož v Vodmatu!

— **Umrla je v Karlovih varih gospa Leopoldina Klemenčič, soproga gospoda višjega stavbnega svetnika Ferdinanda Klemenčiča.**

— „Slovenec“ je slučaj, da je nekemu uglednemu volilcu I. razreda padel iz žepa petak, porabil, da sumničji dotičnega, obče spoštovanega trgovca podkupljivosti in našo stranko kupovanja glasov. Dotični gospod je dobil na potu na volišče po poštni nakaznici petak in ga je vtaknil slučajno v žep, kjer je imel glasovnico. Sicer pa ga menda ni pametnega človeka, ki bi verjel, da se ugleden trgovec in volilec prvega razreda da s petakom podkupiti. To potrjuje morda tudi kanonik Kalan, ki ima v tem oziru še iz prejšnjih let veliko prakso.

— **Sobotni sestanek narodnih volilcev v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“** je bil mnogoštevilno obiskan in je bil prav zabaven. Večjih političnih govorov ni bilo, ker je imela laje vojaška godba za ta slučaj ukaz, da takoj odide.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** darovalo je namesto venca na rakev pokojnega člana dra. J. Maderja 15 gld. v ustanovo za vdove in sirote članov društva zdravnikov.

— **Istrski deželni zbor in slovenski in hrvaški poslanci.** Deželni glavar istrski, Campitelli, je hrvaške in slovenske poslance, ki so začeli abstinenco in s tem ne udeležujejo sej deželnega zbora, pismeno pozval, naj pridejo v zbornico. Poslanci dotičnih pisem niso hoteli sprejeti, pač pa so sporočili deželnemu glavarju, da ne sprejmejo od deželnozborskega predsedstva nobenega spisa, ki ni pisan v hrvaškem ali v slovenskem jeziku. Deželni glavar je potem vse te poslance brzojavno pozval, naj pridejo v zbornico, a poslanci tudi teh brzojavk niso sprejeli, ker so bile pisane v italijanskem jeziku.

— **Pogreb dr. Maderja** se je vršil včeraj popoldne ob velikanski vdeležbi. Ta vdeležba je dokaz kako velike simpatije je vžival pokojnik med vsemi sloji ljubljanskega občinstva. Pokojnik je bil ne le izvrsten zdravnik, nego tudi plemenit mož in marsikomu dobrotnik. Število onih, katere je zdravil in ozdravil brezplačno, je velikansko. Pogreba so se udeležili pokojnikov tovariši korporativno, svoje zastopnike pa so poslali tudi oblastva, društva in razne korporacije. Čast pokojnikovemu spominu!

— **Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“** priredi v nedeljo, dne 4. junija letos na Koslerjevem vrtu veliko ljudsko slavnost povodom petnatletnice. Bratska društva se uljudno naprosijo, da se pri prirejevanju veselja blagovoljno ozirajo na ta dan.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca aprila 1899. leta vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 719 strank 221.961 gl. 99 kr., 574 strank pa vzdignilo 149.300 gl. 93 kr.

— **Na vrhniški železnici** se je primerila te dni nesreča. Pod vlak, ki vozi gramoz in pesek, sta padla delavca in bila, kakor se nam poroča, nevarno poškodovana.

— **Zgoden roj.** Dne 22. aprila t. l. je Janezu Lavtičarju, po domače Lovretu iz Podkož občine Kranjske gora izletel nad 1 kg. težek roj. Za letošnjo pomlad in za tako hladno dolino je to res zgodaj.

— **Električna železnica v Mariboru.** Mariborski mestni svet se nujno bavi z zadevo o napravi električne cestne železnice za mesto Maribor in okolico. Mi pa mislimo, da bi bila bolj nujna zadeva vodovod, o katerem se je lansko leto mnogo govorilo, a sedaj najbrž opustilo.

— **Slovstveni klub akad.-teh. društva „Triglava“ v Gradcu** ima v sredo dne 3. maja t. l. svoj II. redno sejo z nastopnim dnevnim redom: 1. Fr. Ks. Meškove „Slike in povesti“, predava tov. iur. Rasto Pustoslosimšek. 2. Slučajnosti. Lokal čitalnica, začetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli!

— **Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi v četrtek, dne 4. maja t. l. svoj I. redni občni zbor z nastopnim dnevnim redom: A. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika obč. zbora br. društva „Triglava“. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo tehničnega kluba. 5. Slučajnosti. B. Zabavni del (Zanimivosti „tri pereane deteljice“ iz ogerskih pustinj, čita tov. iur. Jos. Šajn.) Lokal: Restavracija „Zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse 3. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli.

— **Aretovana cigana.** V zaporu okr. sodišča v Il. Bistrici se nahajata cigan Jakob Held iz Kotmare vasi in ciganka Matilda Skalajn iz Št. Jerneja, katera sta na sumu raznih hudodelstev. Sodi se, da je Held identičen s tistim ciganom, ki je lani pobegnil iz zapore v Ribnici, in da spada k tisti družbi, s katero je hodil radi umora pri Krki na smrt obsojeni Simon Held.

— **Ponesrečen jezdec.** Iz Budimpešte poročajo, da se je pripetila pri konjskem dirkanju v Alagu velika nesreča. Tekmovalo je deset konj. Na čelu vsem sta bila grof Pejacsevics in grof Baworowski. Poslednji je jahal na svojem konju Coquette. Pri gornjem ovinku dirkališča pa je Coquette padel in pokopal pod sebe jezdec. Grof Baworowski, star 27 let, je obležal mrtev. Konj ga je ubil in ga še strl s svojim telesom.

— **Vse mesto zgorelo.** Iz Budimpešte javljajo, da je mesto Gota v komornski župniji povsem zgorelo. Plamen je upepelil 1284 zgradb, mej temi 484 hiš. Izpod ruševin so izkopali 17 trupel, katerih ni spoznati. Od strahu je več ljudi izgubilo pamet. Baje je poginilo in zgorelo da do 2000 živalij. Nad 2000 ljudi je brez strehe; okolo 1000 ljudi ni dobilo 36 ur nohene hrane. Zavarovanih je bilo prav malo hiš.

— **Umor starke.** Iz Brna se poroča, da so našli v gozdu pri vasi Rothwasser neko 65letno prodajalko surovega masla umorjeno z razparanim trebuhom in orpano. Morilec je neki kovaški pomočnik.

— **Umor in samomor v cerkvi.** Iz Pariza javljajo: V cerkvi Notre-Dame de Rive je streljal steklar Charollois na svojo ženo v tistem hipu, ko je peljala svojo hčerko k prvemu sv. obhajilu. Ustrelil je dvakrat ter zadell ženo, da se zgrudila smrtno ranjena. Po atentatu je hotel ubežati, a pri vratih so ga ustavili, na kar je sprožil revolver v svoje senoe in bil takoj mrtev. Vzrok atentatu je bil, da ga žena, s katero je razločen, ni pozvala, da se udeleži obhajila svojih otrok. Radi strašnega prizora je dobilo več otrok božjast in se je obhajilo odgodilo na poznejši čas.

Telefonična in brzojavna poročila.

Trst 30. aprila. Vrlim narodnim volilcem gromoviti Slava!

Tržaška narodna mladina.

Kamnik 30. aprila. Slava ljubljanskim narodno in prostomisličim volilcem, kateri so uničili črnega zmaja. Kamniški liberalci.

Krško 30. aprila. Našemu poslancu, zbranim zavednim volilcem in vsej napredni stranki: gromovit živijo! Tavčarjevi volilci.

Mokronog 30. aprila. Živela bela Ljubljana! Živeli zavedni volilci!

Strel.

Črnomelj 30. aprila. Sijana zmaga ojači nas, da vzajemno odbijemo vsak nasprotni napad. Živela bela Ljubljana! Napredni Črnomelji.

Ilirska Bistrica 30. aprila. Živela napredna ter slovenska Ljubljana! Na celotnem vspehu izražajo svoje veselje Trnovski liberalci.

Reka 1. maja. Čestitamo k sijajni zmagi narodne stranke v imeni reških Slovencev. Lekšan, Belz.

Dunaj 1. maja. Letošnji prvi maj se je tukaj slabo obnesel. Dopoldne je deževalo in je bilo mrzlo kakor v novembru. Socijalni demokratje so imeli dopoldne 56 shodov, ki so bili vsi mnogoštevilno obiskani. Razpravljalo se je na teh shodih o pomenu praznovanja prvega majnika. V mestu vlada najlepši mir. Samo v nekem predmestju je prišlo do praske mej zidarji, ki so delali in mej zidarji ki so praznovali dan 1. maja. Popoldne šli so socijalni demokratje v manjših skupinah v Prater. Nekatere skupine so šle tudi mimo parlamenta, a do kake demonstracije ni prišlo.

Opava 1. maja. Deželni zbor šlezjski je bil v soboto zaključen. Dež. glavar grof Larisch se je v svojem zaključnem govornu posebno zahvaljeval

kardinalu Koppu za namen, ustanoviti za Šlezijo nemško semenišče.

Ljubno 1. maja. Včeraj se je na Gorenjem Štajerskem primeril potres, katerega je bilo tu le malo čutiti, pač pa se je posebno močno čutil pri Sv. Mihaelu.

Darmstadt 1. maja. Znani prirodoslovec Ludovik Büchner je tukaj umrl.

Madrid 1. maja. Pri volitvi v senat je dobila vlada večino 62 glasov, katera večina pa ni enotna in vsled tega malo zanesljiva.

Narodno gospodarstvo.

— **Obrtno pomožno društvo** je imelo 27. m. m. popoldne ob polu 6 uri v lastni društveni hiši, Židovske ulice št. 8 svoj 43. občni zbor v navzočnosti 20 društvenikov. Ravnatelj društva, g. Srečko Noll pozdravil je zborovalce, konstatoval sklepčnost in pričel zborovanje. Za overovatelja zapisnika občnega zbora sta bila imenovana gg Ivan Gostinčar in Ludovik Vidmayer, za skrutatorje volilnih listov pa gg Karol Hinterlechner, Jos. Rebek in Alojzij Lenček. Ravnatelj spominjal se je pred vsem z laskavimi besedami lani umrlega odbornika g. Fr. Goršiča, omenjal njegovo požrtvovalno in koristno delovanje ter prosil zborovalce, naj v znak prijaznega spomina vstanejo, kar se zgodi; potem je poročal, da je imelo društvo koncem leta 1898, kar je iz predloženega računskega sklepa razvidno, 63 društvnikov, dalje 983.918 gl. 85 kr. denarnega prometa in 1963 gl. 46 kr. čistega dobička. Rezervni sklad, kot pravo društveno premoženje, pomnožil se je proti lanskemu, ki je znašal 40.080 gl. 78 kr. za 3449 gl. 26 kr. na 43.520 gl. 4 kr., kar dokazuje, da je bilo delovanje društva dovolj uspešno, čeravno se denarni zavodi vedno množe. Na to poroča načelnik pregledovalnega odbora, g. Jos. Likar o izidu revizije ter izjavlja, da so se glavne in pomožne knjige natančno pregledale, s postavkami računskega sklepa primerjale ter popolnoma v redu spoznale, zatorej nasvetuje, naj zbor računski sklep odobri, ravnateljstvu pa absolutorij podeli. Predlog, dan po predsedniku na glasovanje, sprejet je bil jednoglasno. Ravnatelj potem naznanja, da izstopijo letos po društvenih pravilih vsled doslužene dobe iz načelstva gg Ferd. Bilina, Fr. Geba, Jak. Naglas in Janez Slobodnik ter da se izstopivše sme zopet voliti; dalje je letos na novo voliti v naše načelstvo dva odbornika, jednega namesto umrlega Fr. Goršiča, drugega pa namesto Jak. Petrina, kateri je prostovoljno iz načelstva izstopil; istotako voliti je pregledovalni odbor treh članov za pregledovanje računov za l. 1899. Izvoljeni so bili potem po listkih, in sicer v načelstvo gg: Ferd. Bilina, Jak. Naglas, Fr. Majer, Jos. Rebek, Ivan Slobodnik in Ludovik Vidmayer, v pregledovalni odbor pa gg: Jos. Lokar, Alojzij Lenček in Anton Leutgeb. Končno predlaga ravnatelj, občni zbor naj izvoli glede na precejšnji čisti dobiček tudi letos dovoliti v namen dobrodelnih podpor, navadna darila in sicer 50 gld. ubožnim obrtnikom in njih vdovam, 10 gld. Ciril Metodovi družbi, 10 gld. podpornemu društvu slovenskih visokošolcev, 10 gld. Vincencijevi družbi, 10 gld. za Marjanum in 10 gld. društvu za napravo obleke revnim šolskim otrokom ter zaključiti po sprejetem tem predlogu zborovanje.

— **Novi vožni red južne železnice**, veljaven od 1. maja t. l. določa sledeče važnejše spremembe: Dosedanja sekundarna vlaka št. 17b in 19b, ki sta vozila mej Ljubljano in mej Celjem, se z ozirom na kranjske in na štajerske deželne interese premenita v brzovozeča osebna vlaka, ki bodeta odslej vozila do Marbora, oziroma od tam. Dosedanji sekundarni vlak št. 17b, ki je iz Ljubljane odhajal ob 6. uri zvečer v Celje, odhajal bo od 1. maja šele ob 7. uri in prihajal v Celje že ob 9. uri 11 min., v Maribor pa ob 11. uri zvečer. Vlak št. 18b odhajal bo iz Marbora ob 5. uri 5 min., iz Celja ob 7. uri in prihajal v Ljubljano ob 9. uri 7 min. zj. Popoldanski brzovlak št. 4 prihajal in odhajal bo odslej za dve minuti kasneje, jutranji poštni vlak št. 8 prihajal bo namesto ob 4. uri 24 min. ob 4. uri 36 min. in odhajal ob 4. uri 56 min. Opoldanski poštni vlak št. 10 prihajal in odhajal bo za dve minuti kasneje, popol-

danski poštni vlak št. 7 prihajal bo že ob 2. uri 35 min. in odhajal ob 2. uri 50 min., polnočni poštni vlak št. 9 prihajal bo za 5 minut prej in odhajal, kakor doslej, ob 12. uri 25 min., poštni vlak št. 13 pa bo odhajal za 5 minut prej, namreč ob 5. uri 20 min. zjutraj.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Roza je pogledala očeta žalostno, očitaje. Tudi ona je ljubila svojega moža, in ga je morala zapustiti zaradi očeta!

Predsednik deželne sodnije se je zganil. To je bil pogled tožitelja, ki ga je zadel; obrnil se je ter omahovaje zapustil sobo.

Sedel je zopet pri delu. Da, če bi dolžnosti ne bilo! Kaj naj bi počel?

Nekdo je potrkal na vrata in vstopil je mladenič, vitke postave, prijazen obraza — tenorist in prodajalec v Viktorija-bazarja.

Predstavil se je z mirno dostojnostjo, držal se je skoraj plemenito a vender ne predrzno.

Predsednik deželne sodnije je zbral vse svoje moči. Tudi tega je moral poslušati, akoravno je prišel ob jako neugodnem času.

Stari gospod se je zopet častljivo držal kakor po navadi. Z onim milo opominjajočim glasom, s katerim je navadno začel zaslišanje prič, rekel je: Hočem zagotoviti svoje hčere varovati, gospod, da ste se do sedaj dostojno in modro obnašali. A uvidite morate sami: stvar je nemogoča! Vi napravite utis resnega človeka — kaj ste si mislili, da bode iz tega? Razmere, ki so izpolnitvi Vaših želj na poti, so Vam znane. Kaj toraj nameravate?

„Si svoj obstanek ustanoviti,“ odgovoril je mladenič, „skromno, a dostojno eksistenco. In to se mi ni zdelo ravno pretežko. Vem pač, gospod predsednik, da formalno nisem pravilno ravnal, a premagala so me čutila in to je morda odpustljivo!“

Tudi ta je imel prikupno, pošteno govorjenje kakor Henrik. Tudi ta s mu je v prvem hipu priljubil. To se baronu ni nikdar posrečilo. In že je bilo staremu sodniku težko se premagati, da ni postal prepričan.

„Ali Vas smem vprašati,“ je rekel, ter mu ponudil stol, „kake nade imate?“ (Dalje prih.)

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda:** G. B. Andoljšek, nadučitelj v Mirni Peči 22 K, nabrane v vrionarodi gostilni g. Fr. Zupančiča v Mirni Peči pri raznih prilikah po gospe Katarini Rus, Mici Zupančičevi in Fr. Zupančiču. — G. Franjo Jerše v Cerknici 2 K 90 v., nabrane v veseli družbi v čitalnici v Cerknici. — Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju (po g. Josipu Šajnu, stud. iur.) 10 K. 80 v. namestu venca umrlemu tovarišu Zupanu. — Gosp. Fran Stele v Kamniku 8 K., nabral v veseli družbi našega Jožeta Fajdige z geslom: „Ali je ljubezen Slovencev tako hitro vgasnila?“ — Gospod Fran Rozman, gostilničar v Dev. Mar. Polji 3 K. 50 v., nabral v veseli družbi ljubljanskih narodnjakov. — Skupaj 47 K 20 v. — Živeli darovalci in darovalke!

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Istri: G. Koloman pl. Čaić v Novem mestu 6 K 20., darovala mala družba Hrvatov in Slovencev. Svoto odvedemo na svoje mesto. Živeli darovalci!

Poslano.*

Gledé na „Poslano gospodu Belcu v Št. Vidu pri Ljubljani“ v Vašem listu z dne 28. aprila t. l. zahtevam, da temeljem §. 19. tisk. zak. objavite naslednji popravek:

Ni res, da sem jaz kdaj trdil, da je bil moj učenec, ki se je ubil, kleparski učenec. Res je, da se ta učenec ni učil kleparskega, marveč ključarskega obrta.

Ni res, da sem kdaj pravil, da imam pogodbo, da se pri meni uči učenec treh obrtov: ključarskega, kleparskega in kovaškega obrta.

Ni res, da sem jaz poslal ključarskega učenca h kleparskemu delu na cerkev.

Ni res, da svojega ponesrečenega učenca niti nisem pogledal, ter ga pustil ležati v pesku, kakor psa.

Res je namreč, da se je nesreča zgodila v moji odsotnosti, in da je moj kleparski učenec Anton Košenina brez moje volje in vednosti šel na zidarski oder pri cerkvi in vsled lastne neprevidnosti ponesrečil. Imel je od mojega poslovođe ukaz, delati doma. Izjavil pa je svojemu tovarišu v moji in mojega poslovođe odsotnosti, da ne bode poslovođe ubogal, in šel na oder, kjer je ponesrečil.

V Ljubljani, dne 29. aprila 1898.

Anton Belec

podjetnik in šupan v Št. Vidu.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Meteorologično poročilo.

Vilina uš. morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
29.	9. zvečer	731.9	12.4	sr. jzhod	skoro jas.	0.0 mm
30.	7. zjutraj	731.5	10.2	sl. svzh.	del. jasno	0.0 mm
	2. popol.	731.0	13.5	sr. svzhod	del. jasno	0.0 mm
	9. zvečer	731.3	10.7	sr. sever	del. jasno	0.0 mm
1.	7. zjutraj	734.3	8.6	sl. svzhod	skoro jas.	0.0 mm
	2. popol.	735.0	16.7	sr. svzhod	pol. oblač.	0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 12.7° in 11.6°, normale: 11.8° in 12.0°. — Včeraj zvečer nevihta, pozneje bliskanje.

Dunajska borza

dné 1. maja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	glid.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100		55	
Avstrijska zlata renta.	119		45	
Avstrijska krona renta 4%.	100		35	
Ogerska zlata renta 4%.	119		70	
Ogerska krona renta 4%.	97		25	
Avstro-ogerske bančne delnice.	920		—	
Kreditne delnice.	356		50	
London vista.	120		45	
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58		95	
20 mark.	11		78	
20 frankov.	9		55 1/2	
Italijanski bankovci.	44		52	
C. kr. cekini.	5		68	

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKŠ VERŠEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 glid.

Guberjev vrec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.

HENRIK MATTONI, Dunaj.

Užaljenim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
tužno vest, da ja moj preljubljeni, nepo-
zabljeni soprog, oziroma brat, stric in
svak, gospod

Francišek Dolenc

hišni posestnik in bivši mesar

danes, dne 30. aprila 1899, ob polu 2. uri
zjutraj, po daljši mučni bolezni, previden
s sv. zakramenti, v 35. letu svoje sta-
rosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v ponedeljek, 1. maja,
ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na
Poljanski cesti št. 25.

Sv. maše za dušni mir pokojnega
brale se bodo v farni cerkvi Sv. Petra.
Blagi rajnik bodi priporočen vsem v
pobožno molitev in spomin. (827)

V Ljubljani, 30. aprila 1899.

Žalujoča soproga:

Jesipina Dolenc roj. Zupančič.

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem javljam žalostno vest, da se je
Vsemogočnemu dopadlo poklicati v
boljše življenje soproga, očeta, brata
in svaka, gospoda

Mateja Pakiža

posestnika in trgovca v Ribnici
dne 29. aprila t. l. ob 2. uri zjutraj v
43. letu njegove dobe. Blagi rajnik pri-
poroča se v pobožno molitev in blag
spomin.

Ribnica, 29. aprila 1899.

(826)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom smrti našega iskreno ljub-
ljenega, nepozabnega sina, oziroma brata,
preblagorodnega gospoda

dr. Ivana Mader-ja

praktičnega zdravnika

nam je došlo toliko dokazov ljubezni in
čistilja do pokojnega rajnika, da se ne
moremo posamezno zahvaliti vsem, ki
so nam izrazili svoje sočutje. Primorani
smo torej, da tem potom izrečemo naj-
toplejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem
kakor tudi pokloniteljem krasnih
venec, posebno pa še čestitim gospodom
kolegom pokojnika.

V Ljubljani, 30. aprila 1899.

(828) Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti našega
nepozabnega, iskrenoljubljenega soproga,
oziroma očeta, brata in deda, gospoda

Antona Rakovca

nam je došlo toliko dokazov iskrenega
sočutja, da se ginjenim srcem najiskre-
neje zahvaljujemo vsem, ki so nam la-
žali neizmerno žalost.

Zlasti se zahvaljujemo prečastiti
duhovščini za spremstvo, preč. gospodu
kaplanu Ivanu Renierju še posebej za
požrtvovalno obiskovanje in tolažbo in
za večkratno previdevanje bolnika s sv.
zakramenti za umirajočega, dalje slavnim
duhovstvom: pevskemu zboru „Narodne
čitalnice“ za ganljivo petje, prostovolj-
nemu gasilnemu društvu in bratovščini
strojarskih pomočnikov za korporativno
spremistvo, vsem mnogobrojnim daroval-
cem krasnih venec, slavnemu mestnemu
odboru, slavnemu uradništvu in časti-
temu meščanstvu za številno udeležitev
pri pogrebu in vsem drugim, ki so na
katerikoli način še izkazali nam svoje
sočutje.

(825) Žalujoča rodbina.

Gos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**, Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Aussee, Isli, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Praga, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isli, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osebni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 34 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

lišče se oženjen

trgovski pomočnik

kateri bi hotel prevzeti na račun neko
malo prodajalno na deželi proti primerni
kavciji.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo
„Slov. Naroda“. (822—1)

Šiluki pridejo!

Dvajset oseb, moških, žen-
skih in otrok iz (777 4)

Sudana.

Najvišje priznanje Nj. c. in kr. Visokosti
presvetle gospe prestolonaslednika vdove
nadvojvodinje Stefaniije.

Stefanijine
zobne kapljice
lekarnarja
Piccoli-ja v Ljubljani

dvornega dobavitelja Nj.
svet. papeže Leona XIII.

Premirane v higijeničnih razstavah v Lon-
donu, Parizu, Genevi, v II. mednarodni far-
macvitiški razstavi v Pragi in
v jubilejski razstavi na Dunaji l. 1898.

Vporabljala jih je opetovano Nj. c. in
kr. Visokost presvetla gospa prestolo-
naslednika vdova nadvojvodinje
Stefaniije v najvišjo Nje zadovoljnost
(tajniški dopis iz Laksenbura s 30. dne
oktobra 1894) in je glasom objavila Nje
gosp. najvišjega dvornega mojstra z dne
27. decembra 1898 štev. 230 iz leta 1897
najmilostivejše blagovolila dovoliti, da se
smejo po lekarnarju Piccoli-ju v Ljubljani
iznajdene in izdelane zobne kapljice ime-
novati Stefanijine zobne kapljice.

Nekaj kapljic na pavoli se dene v votli
2 c zob in vložijo bolečine. (582)

Za dobo gradbe justične palače

se v najbližji bližini iste daje v zakup
stavbišče, na katerem se lahko postavi
baraka za razkuho ali za gostilno.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo
„Slov. Naroda“. (824—1)

Pristno domače žganje

staro slivovke, dročinke in tre-
pinovke, fini brinjevee in borov-
ničevee kupite pri tvrdki

Kavčič & Lillog
v Prešernovih ulicah. (21—99)

Lattermannov drevored.

Samo 8 dnij tukaj na ogled!

Opično gledališče

pod vodstvom ravnatelja Josipa Spinetto.

V torek, 2. maja

dve veliki predstavi

ob 4. uri popoldne in 8. uri zvečer.

V sredo 2 predstavi. (829)

Začetek ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da pre-
vzemam in izvršujem točno naročila na

**kavo, čaj, olje, riž, makarone, delika-
tose, sadje, ribe, vina i. t. d.**

Posiljate v omotih po 5 kil oddajam po pošti,
one od 80 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur, posebno
p. n. krmarjem, družinam in onim, ki rabijo za
dom različne jestvine ali žele o raznih prilik-h na-
baviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi,
ali pa le zelo drago, n. pr.

**morske ribe in rake, sveže sadje,
fino olje i. t. d.**

Glavni moj namen je razpošiljati dobre
blago in po niski ceni.

Cenike razpošljam radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in
samorej dajati blago po tako nizkih kupih, da se
ne bojim konkurence. (637—53)

Tudi sprejemam zastopstva in vanke-
ja in posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco štov. 6.

Trgovina z manufakturnim in modnim blagom,
s krojaškimi protreščinami in drobnino firme

Konrad Schumi & Co.

„pri novi tovarni“

se preloži z dnem 1. maja iz Špitalskih ulic

na Sv. Petra nabrežje v palačo g. Jožefa Mayer-ja

na obrežni strani; ker so novi prodajalni prostori mnogo večji od dosedanjih
se bode skladišče povečalo, tako, da bode omenjena firma lahko ustregla
vsem zahtevam čestitih odjemalcev. Velika množina obrobkov za vezenje,
najnovejših kotonov, modnega blaga za dame in gospode, svilnatih rut in
mnogih drugih predmetov po čudovito nizkih cenah je ravno kar došla.
Najnavesje francosko blago za dame je razstavljeno v izložbenih oknih,
ki so vsak večer do 10. ure razsvetljena.

Zahvaljujemo se za dosedaj izkazano zaupanje čestitim odjemalcem
ter jih prosiva, da nam blagovolijo isto ohraniti tudi še nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

Konrad Schumi & Co.

(823)

Od 1. do incl. 7. maja

bode v dosedanji prodajalnici firme

Konrad Schumi & Co. „pri novi tovarni“

velika prodaja ostankov.

Koton v ostankih od 12 kr. naprej.

Blago za damske obleke „ 16 „ „

„ „ moške „ 58 „ „

Otvoritev fotografičnega zavoda

L. Krema.

Podpisani uljudno naznanjam, da otvorim v nedeljo, dne 30. aprila 1899
na Sv. Petra cesti 27 v hiši gosp. Tratnika

svoj fotografični zavod ter se priporočam p. n. občinstvu za izvršitev vsakršnih slik.

Specijaliteta: Otroške momentne slike.

Z odličnim spoštovanjem

(819—2)

Ludvik Krema.